

บทที่ 3

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มประชากรที่ศึกษา

ในที่นี้จะแบ่งลักษณะของกลุ่มประชากรทั้ง 142 ตัวอย่างออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ ลักษณะทางประชากรอันได้แก่ เพศ อายุ และลักษณะทางสังคม-เศรษฐกิจอันได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และถิ่นที่อยู่ ส่วนลักษณะสุดท้ายก็คือพื้นฐานความสนใจและการไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2518

ลักษณะทางประชากร

เพศ แบ่งกลุ่มหญิงชายได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 3 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	อัตราส่วนร้อยละ
เพศชาย	51.4(73)
เพศหญิง	45.8(65)
ไม่ทราบเพศ	2.8(4)
รวม	100(142)

อายุ แบ่งกลุ่มประชากรตั้งแต่อายุ 20 ปีขึ้นไป ได้ดังนี้

ตารางที่ 4 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	อัตราส่วนร้อยละ
20-25	52.8 (75)
26-35	17.6 (25)
36-45	12.6 (18)
46 ขึ้นไป	16.9 (24)
รวม	99.9 (142)

ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจ

ระดับการศึกษา ในกลุ่มประชากรที่ศึกษานี้มีตั้งแต่เริ่มการศึกษาตั้งแต่จบ ป.4 พออ่านออก เขียนได้ จนจบสูงสุดคือระดับปริญญาโทดังที่ได้จัดแบ่งไว้ในตารางดังนี้

ตารางที่ 5 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	อัตราส่วนร้อยละ
ไม่รู้อายุการศึกษา - ป. 7	16.2 (23)
ม.ศ. 1 - ม.ศ. 5	20.4 (29)
ระดับวิทยาลัย	10.5 (15)
กำลังศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย	34.5 (49)
จบระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่านี้	16.9 (24)
ไม่ทราบ	1.4 (2)
รวม	100.0 (142)

อาชีพ จากกลุ่มประชากรที่มีอาชีพต่างกันถึง 16 อาชีพ ผู้วิจัยได้นำมารวม
เป็นหมวดอาชีพได้ 6 หมวด คือ

1. รับราชการ ประกอบด้วย ข้าราชการ ผู้ทำงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ
บ้านานุและอาจารย์มหาวิทยาลัย
2. ทำงานเอกชน ประกอบด้วยผู้ทำงานตามบริษัทห้างร้าน ธนาคาร ครู
และผู้รับจ้างทำงานตามบ้าน
3. ทำงานส่วนตัว ประกอบด้วย แพทย์ เกษตรกร คัดเลือด ค้าขาย
ซิปแท็กซี่ และซ่อมเครื่อง
4. นักศึกษา คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง และ
อื่น ๆ
5. แม่บ้าน
6. ไม่บอกอาชีพ 5 คนจากอาคารสงเคราะห์ทุ่งมหาเมฆ 12 คนจาก
แฟลตพญาไท จากระดับการศึกษาแล้วคาดว่าเป็นพวกที่
เพิ่งสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแล้วยังไม่ได้ทำงาน
6 คน นอกจากนั้นเป็นผู้ที่ไม่มีอาชีพหลัก

ตารางที่ 6 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	อัตราส่วนร้อยละ
รับราชการ	15.5 (22)
ทำงานเอกชน	21.8 (31)
ทำงานส่วนตัว	10.6 (15)
นักศึกษา	34.5 (49)
แม่บ้าน	5.6 (8)
ไม่บอกอาชีพ	12.0 (17)
รวม	100.0 (142)

ตารางที่ 7 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำแนกตามระดับฐานะเศรษฐกิจสังคม

ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม	อัตราส่วนร้อยละ
สูง	14.8 (21)
กลางสูง	19.7 (28)
กลาง	26.1 (37)
กลางต่ำ	13.4 (19)
ต่ำ	26.1 (37)
รวม	100.0 (142)

ดินที่อยู่ จากการตรวจสอบผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เห็นความแตกต่างของข้อมูลจากคำตอบของผู้ที่อยู่ในเขตอาคารสงเคราะห์ทุ่งมหาเมฆ แฟลตพญาไท และจากอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงเห็นว่าควรนำจำนวนประชากรตัวอย่างเหล่านี้มาเสนอโดยจำแนกตามดินที่อยู่ไว้ด้วย

ตารางที่ 8 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ถิ่นที่อยู่	อัตราส่วนร้อยละ
อาคารสงเคราะห์ทุ่งมหาเมฆ	30.3 (43)
แฟลตพญาไท	34.5 (49)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	35.2 (50)
รวม	100.0 (142)

พื้นฐานความสนใจทางการเมืองและการไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งสุดท้าย

จุดประสงค์ของการนำข้อมูลนี้มาเสนอก็เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงพื้นฐานความสนใจทางการเมือง ที่ประชาชนได้รับรู้จากทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทั้งนี้เป็นการเสนอข้อมูลโดยตรงจากคำบอกเล่าของบุคคลเอง ส่วนที่ว่าการให้ความสนใจนี้จะวิเคราะห์ให้แน่ใจว่าเป็นจริงหรือไต่ถามในคำถามการรับรู้มากน้อยแค่ไหนนั้น จะได้กล่าวในบทต่อไป ส่วนเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2518 นั้น ก็เพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องของความเห็นใจและพฤติกรรมที่ลงมือปฏิบัติจริง ๆ ว่าเป็นไปอย่างที่ควรจะเป็นหรือไม่

ตารางที่ 9 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำแนกตามพื้นฐานความสนใจทางการเมือง การเลือกตั้ง

พื้นฐานความสนใจ	อัตราส่วนร้อยละ
1. การติดตามอ่านข่าวการเมืองการเลือกตั้งทางหนังสือพิมพ์	
ก. สนใจอ่าน	72.5 (103)
ข. ไม่สนใจอ่าน	16.2 (23)
ค. ตอบไม่ได้	11.3 (16)
	100.0 (142)
2. ความสนใจในการฟังการถ่ายทอดการประชุมรัฐสภาทางวิทยุ	
ก. เปิดรับฟังเป็นประจำ	11.5 (16)
ข. เปิดรับฟังบ่อย ๆ	6.3 (9)
ค. เปิดรับฟังเป็นบางครั้งโอกาส	55.6 (79)
ง. สนใจ แต่ไม่มีโอกาสได้ฟัง	11.9 (17)
จ. ไม่สนใจหรือไม่ทราบว่ามีการถ่ายทอด	14.7 (21)
	100.0 (142)
3. การติดตามฟังรายการวิทยุโทรทัศน์ในเรื่องการเมืองการเลือกตั้งตั้งแต่หลังการเลือกตั้งวันที่ 26 มกราคม 2518 เป็นต้นมา	
ก. มากกว่า 10 ครั้ง	24.6 (35)
ข. 6 - 10 ครั้ง	12.7 (18)
ค. 3 - 5 ครั้ง	21.1 (30)
ง. 1 - 2 ครั้ง	31.7 (45)
จ. ไม่เคยเลย	9.9 (14)
	100.0 (142)

เมื่อคุณลค่าตอบจากคำถามทั้ง 3 ข้อ เราจะเห็นได้ว่าประชาชนให้ความสนใจติดตามข่าวคราวทางการเมืองการเลือกตั้ง โดยอ่านข่าวหนังสือพิมพ์มีจำนวนสูงที่สุดที่เกี่ยวนั้นคือมีถึง 72.5 % ส่วนผู้ที่สนใจฟังการถ่ายทอดการประชุมรัฐสภาทางวิทยุเป็นประจำกลับมีเพียง 11.5 % และผู้ที่สนใจติดตามฟังรายการวิทยุโทรทัศน์ในเรื่องการเมืองการเลือกตั้งอย่างจริงจัง คือมากกว่า 10 ครั้ง ก็มีเพียง 24.6 %

ตารางที่ 10 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำแนกตามการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งสุดท้าย

การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	ทุ่งมหาเมฆ	แฟลคพญาไท	รามคำแหง	รวม
ไป	90.7 (39)	77.6 (38)	62.0 (31)	76.1(108)
ไปแต่ลงคะแนนไม่ได้	-	4.1 (2)	2.0 (1)	2.1 (3)
ตั้งใจว่าจะไปแต่ไม่ได้ไป	-	6.1 (3)	8.0 (4)	4.9 (7)
ไม่ไป	9.3 (4)	12.2 (6)	28.0 (14)	16.9 (24)
	100.0 (43)	100.0 (49)	100.0 (50)	100.0(142)

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่าจำนวนผู้ที่ตอบว่าได้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครั้งที่แล้วสูงมาก เฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มเท่ากับ 76.1 % กลุ่มตัวอย่างจากทุ่งมหาเมฆที่ตอบว่าได้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีสูงถึง 90.7 % ซึ่งนับว่าต่างกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมาก นั่นคือ ในเขตยานนาวามีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพียง 37.9 % ส่วนในเขต

พญาไทก็มีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพียง 25.91 % เท่านั้น¹ ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้
 ประการแรกเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจนั้นมีจำนวนเล็กน้อยมาก เมื่อเทียบกับประชากร
 ที่แท้จริง ดังนั้นผลคำตอบจึงมีโอกาสเกิดจากความไม่เป็นจริงได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 เราคงไม่คิดว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองการ
 เลือกตั้งอยู่แล้ว ผู้ที่ไม่มีความสนใจก็มักปฏิเสธที่จะตอบ ทำให้ ทงหาตัวแทนอื่นสัมภาษณ์
 ต่อไป ทำให้กลุ่มผู้ไม่สนใจการเมืองการเลือกตั้งน้อยกว่าความเป็นจริง ประการที่สอง
 เราอาจสันนิษฐานได้ว่า เป็นเพราะผู้ตอบไม่ยอมตอบความเป็นจริง นั่นคือ ผู้ตอบรู้สึกว่
 เป็นการน่าละอายที่จะสารภาพว่าตนมิได้ไปออกเสียงเลือกตั้งอันเป็นหน้าที่ที่พลเมืองพึง
 ปฏิบัติ จึงตัดสินใจตอบความเท็จแทน ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่พบกันทั่วไปในการวิจัยเกี่ยว
 กับการเลือกตั้ง²

อนึ่ง เมื่อตรวจสอบเหตุผลของผู้ที่ไม่ไปออกเสียงเลือกตั้งครั้งนั้น ก็ปรากฏว่
 มีเพียงจำนวนน้อยที่เบื่อหน่ายหรือไม่ศรัทธาในผู้สมัครรับเลือกตั้ง (2 คน) ส่วนใหญ่
 (17 คน) เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงซึ่งอายุไม่ถึง 20 ปี อีก 5 คนไม่อยู่ใน
 กรุงเทพฯ

¹ แผนกศึกษาและวิจัย ศูนย์เลือกตั้งกรุงเทพมหานคร รายงานการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร วันที่ 26 มกราคม 2518, หน้า 104

² Leonard Broom, Philip Selznick, Sociology, a text with
adapted reading, p. 525